

משך חכמה

פרשת צו- שבת הגדול, פרשת חזה ושוק דשלמים

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ג, גליון מס' תקלב טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

[לח]

ז, לד) פִּי אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלֵמֵיהֶם וְאֶתֶּן אֹתָם לְאֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק עֹלָם
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

מדוע כתוב "לקחתי", "חוק עולם"

ז, לד) כִּי אֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֶתֶּן אוֹתָם⁵. בתורת כהנים (פרק יז סעיף ה) ראויים היו

עולם.

וכבר עמדו בזה רבותינו בספרא (פרשה יא, פרק יז, אות ה) וז"ל "לקחתי
מאת בני ישראל. ראויים היו לישראל, וכשנתחייבו, ניטלו מהם ונתנו
לכהנים. יכול כשם שנתחייבו ניטלו מהם, כך אם זכו ינתנו להם, תלמוד
לומר ואתן אותם לאהרן הכהן ולבניו לחוק עולם, נתונים לכהן מתנה
לעולם" ע"כ. מבואר דבאמת היו המתנות שייכים לישראל, אלא
שכשנתחייבו ניטלו מהם, לכן כתוב לשון לקיחה, ומבאר הספרא שאל
תאמר שכשם שכשנתחייבו ניטלו מהם, אם יזכו לעתיד יחזור אליהם, לכן
כתבה תורה חוק עולם, שלעולם לא יחזרו לישראל אפילו אם יזכו, זה דברי
הספרא. אבל לא מובן מתי זכו ישראל במתנות, ומתי לעתיד הוה אמינא
דיחזור להם.

אבל הביאור בזה הוא על פי המבואר בירושלמי מגילה (א, יא) דדרשו על
הפסוק בישעיהו (יד, ה) "שָׁבַר ה' מִטָּה רָשָׁעִים שָׁבַט מִשְׁלֵיִם", "אלו
הבכורות שהקריבו לעגל תחילה", מבואר שכאשר הקריבו הבכורות לעגל
ניטל מהם העבודה, ובוזר מבואר היטב כל דברי הספרא, דלכן כתיב לקחתי
מאת בני ישראל, היינו מהבכורים, ונתנו ללוויים שהם לא עבדו לעגל, ולכן
כתוב לחוק עולם, שלא תאמר שכאשר יגמר עוון העגל ויחזרו ישראל לה,
ינתן העבודה בחזרה לבכורות, לכן כתוב חוק עולם, שה' לקח מהבכורות
ונתן ללוויים חוק עולם, מתנה שאינה חוזרת לעולם.

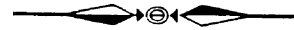
אבל צריך טעם מדוע בגלל שעבדו פעם אחת לעגל ניטל מהם העבודה
לעולם ואפילו תשובה אינה מועלת, אבל הטעם בזה הוא דאיתא במנחות
(קט, א) שכהנים שעבדו עבודה זרה נפסלו לעבודה אפילו עשו תשובה,
לפיכך נפסלו הבכורים לעבודה כשעבדו לעגל, וכן כתב רש"י בפרשת
בהעלותך (במדבר ח, ז) וז"ל "מצאתי בדברי רבי משה הדרשן, לפי שנתנו
כפרה על הבכורות שעבדו עבודה זרה, והיא קרויה זבחי מתים, והמצורע
קרוי מת, הזקיקם תגלחת כמצורעים" עכ"ל.

החזה על החלב, והחזה לאהרן ובניו, ושוק הימין שהיה ניתן
במילואים לאהרן (שם, פסוק כח) שהיה בעלים של הקרבן, לא
המקריב במילואים, שהמקריב היה משה לבדו במילואים, זה
לדורות צריך שיותן שוק הימין להכהן המקריב, לא לבעלים. כן
עומק פשוטו, ודלא כהרב אברהם אבן עזרא (פסוק לג), ודו"ק⁴.

ולא המקריב, ושוק הימין שניתן לאהרן במילואים (שמות כט, כח) היה
מדין בעלים ולא מדין מקריב, לכן דקדק הכתוב לכתוב, שלדורות יקבל
אהרן את שוק הימין מדין מקריב ולא מדין בעלים, לכן כפל הכתוב לפרש
שאת שוק הימין נתנו לאהרן, כיון שהוא המקריב את דם השלמים, כך
עומק הפשט, ודלא כמו שכתב האבן עזרא וז"ל "לג) שוק הימין - לזורק
הדם והחזה לכל הכהנים" עכ"ל, ורצונו לומר, שלכך דקדק הכתוב לכתוב
המקריב את דם השלמים, ללמד, ששוק הימין ניתן דוקא לכהן שזורק את
הדם והחזה לכל הכהנים, אבל באמת זה לא נכון, דלאו דוקא לכהן זורק
הדם אלא הכונה לכהנים ולא לבעלים, דבא לאפוקי מבעלים בלבד, ומבואר
הכל בסייעתא דשמיא.

⁴ תמצית דבריו: הטעם שכתוב "את החזה להניף", ושכתוב להלן
כפל לשון במתנת שוק הימין - כיון שבמילואים אהרן לא הניף
את החזה, וכן שוק הימין ניתן לאהרן מדין בעלים, לכן דקדק
לכתוב, שכאן יש להניף את החזה ולא רק את החלב, וכן ששוק
הימין לא שייך לבעלים, אלא לכהנים.

[לח]

⁵ [לח] ז, לד) פִּי אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלֵמֵיהֶם וְאֶתֶּן אֹתָם לְאֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק עֹלָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ע"כ. יש לדקדק: א. מה הוא לשון "לקחתי", דלקיחה אינו אלא
דבר ששייך למישהו, ולוקחים ממנו, אבל דבר שאינו שייך לו לא שייך בו
לשון לקיחה. ואין לומר שלקח מהבעלים, דקדשים לה' הם, וכהנים
משולחן גבוה קא זכו ולא לקחו חלק של ישראל. ב. מדוע כתוב "לחך
עולם", מהיכי תיתי שיטלו את המתנות מהם, שצריך הכתוב לכתוב חוק

משך חכמה

פרשת צו- שבת הגדול, פרשת חזה ושוק דשלמים

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ג, גליון מס' תקלב טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ראויים לאכול קדשי קדשים והמורם מתודה וחזה ושוק ככהנים, ורק משום שנתחייבו נטל מהם ודו"ק. ולכן בסוף הוריות (יג, א) תני הקודמין כהן ללוי, ולוי לישראל וישראל לממזר, אם כן ליתא לבכור דין קדימה, דנתחייבו ונטל מהם כל הזכות לעולם, לכן בהנך קדימות לא תני בכור כלל, ודו"ק⁶.

[לט]

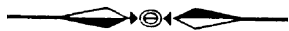
ז, לד) פִּי אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפֶה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלֵמֵיהֶם וְאֶתְּנֶם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק עֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

מדוע כתוב מאת בני ישראל

ותנן דכהן קודם ללוי ולוי לישראל, והנה אם בכור ראוי למתנות, הרי הוא קודם לישראל, אבל לאור המבואר שניטל מהם לגמרי זכות המתנות, הרי הבכור שוה לישראל, לכן לא תנן בכור קודם לישראל כלל, ומבואר הכל בסייעתא דשמיא.

א. ה. ודע, דאף על פי שבספר הגילולים פרק כג, כתב רבי חיים ויטאל בשם האר"י ז"ל, שלעתיד לבוא העבודה תחזור לבכורים, אין זה סותר למה שכתב רבינו שחוק עולם הוא שהעבודה לא תחזור לבכורים, דמבואר שם בספר הגילולים דאין הכונה בעולם הזה, אלא לאחר שש אלפים של עולם של תיקון, וזה כבר עולם אחר, וחוק עולם היינו העולם הזה].

⁶ תמצית דבריו: הטעם שכתוב לקחתי מאת בני ישראל כו' חוק עולם, כיון שהעבודה היתה שייכת לבכורים, וכן המתנות מהקרבת, אלא שכשחטאו בעגל ניטלה העבודה מהם, וכהן שעבד עבודה זרה פסול לעבודה, ודינו כבעל מום שחולק בקדשים, ונטל ה' מהם חלקם שלא יטלו קדשים. ואל תאמר שכשיתוקן עוון העגל תחזור העבודה לבכורים, לכן כתוב חוק עולם, שנתן מתנה לכהנים לחוק עולם.

[לט]

לישראל, וכשנתחייבו ניטלו מהם וניתנו לכהנים כו', כך אם יזכו ינתנו להם, תלמוד לומר ואתן כו' מה מתנה אינה חוזרת כו'. נראה דאמר בירושלמי מגילה (פרק א הלכה יא) שבר ה' מטה רשעים (ישעיהו יד, ה) אלו הבכורות, שהקריבו לעגל תחילה, וטעמו דהוי ככהנים ששימשו לעבודת גילולים דפסולים לעבודה (מנחות קט, א), לכן נפסלו, ונלקחו הלויים תחתם. ויעיין רש"י בפרשת בהעלותך (במדבר ח, ז) בשם רבי משה דרשן. ואף בבמת צבור כמו נוב וגבעון פסולים. ומה דתני (מנחות, שם) לא ישמשו במקדש בירושלים, קאי על כהנים שהקריבו בבית חניו דהוי איסור הבמות, וזה אינו אסור רק בשיש מקדש בירושלים, לכן תני בזה הלשון [ודלא כמו שכתבו בתוס' שם (מנחות קט, א ד"ה לא ישמשו)]. לכן, הא אמרו שם במשנה (שם) דהן ככהנים בעלי מומים דחולקים ואוכלים, ואם כן היו בכורים ישראלים, היו

אבל יש לדקדק עוד, דתנן במנחות (קט, א) "הכהנים ששמשו בבית חוניו לא ישמשו במקדש שבירושלים" ע"כ, וכתבו התוס' (ד"ה לא ישמשו) "הא דקתני לא ישמשו במקדש בירושלים ולהכי איצטריך בירושלים לאשמועינן דבנוב וגבעון היו מותרין לשמש" עכ"ל, הנה מבואר שכהנים שעבדו עבודה זרה כשרים לעבוד בבמת ציבור, אם כן מדוע ניטל מהבכורות המתנות הרי ראויים עוד לעבודה בבמות, ובזמן שניתנה תורה ערו לא נבנה בית המקדש. אבל האמת היא, שמי שעבד עבודה זרה פסול לעבודה לגמרי אפילו בבמה, והא דתנן לא ישמשו במקדש, כיון דהמשנה מדברת על כהנים ששימשו בבית חוניו, ובית חוניו היה בזמן שני שבלאו הכי כבר היה איסור במות, ורק כלפי בית המקדש שייך נפקא מינא, אבל באמת בזמן היתר הבמות גם בבמות היה כהן שעבד עבודה זרה פסול לעבודה.

אבל עוד יש לדקדק, דמכל מקום מדוע כתוב לקחתי מאת בני ישראל, הא כיון שנפסלו לעבודה אין להם חלק במתנות, ולא לקח להם את המתנות, אלא הם פסלו את עצמם לעבודה וממילא אין להם חלק במתנות. אבל הביאור בזה הוא, דמבואר במנחות שם, דכהן שעבד עבודה זרה דינו ככהן בעל מום, וכהן בעל מום חולק בקדשים, אם כן אף לאחר שהבכורות עבדו עבודה זרה היו ראויים לאכול קדשי קדשים, ואת המורם מתודה וחזה ושוק, אלא שכיון שעבדו עבודה זרה, אף על שהיו ראויים ליטול מתנות, ה' לקח מהם את המתנות, וזה עומק הפשט לקחתי מאת בני ישראל, כי המתנות היו שייכים לבכורים גם לאחר שעבדו עבודת גילולים.

ועל פי זה מיושב עוד דבר, דהנה בהוריות תנן סדר הקודם מי קודם לשני,

משך חכמה

פרשת צו- שבת הגדול, פרשת חזה ושוק דשלמים

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ג, גליון מס' תקלב טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ישראל, ששלמים אינו בצבור רק בשותפין נדרין, אבל מעשר
ליתא בשותפות (בכורות נו, ב), ודו"ק⁸.

[מ]

(ז, לז) זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים
ולזבח השלמים:

מדוע שינתה התורה את הסדר, לכתוב חטאת ואשם לאחר מנחה, ובפ' צו מילואים
סמוכים למנחה

(ז, לז) זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים
כו⁹. הנה לפי סידור הכתובים, היה לו לאמר לעולה ולמנחה

(בכורות נו, ב), לכן דקדק לכתוב "בני ישראל" היינו מקרבן שבא
בשותפות, והוא שלמים, ולא ממעשר שאינו בא בשותפות, ומבואר הכל
בסייעתא דשמיא. [א. ה. דלשון מאת שהוא רצון, בא לאפוקי פסח שבא
חובה, אבל מעשר אינו חובה כל כך, דיכול להפקיע עצמו ממעשר בהמה,
לכן דקדק לכתוב שבמעשר בהמה אין חזה ושוק, כיון שאינו בא משותפין].
⁸ תמצית דבריו: הטעם שכתוב מאת בני ישראל, אמרו בספרא,
דבא ללמד שבאים מרצון בני ישראל. והכונה היא, שלא חייב
בחזה ושוק אלא בשלמים הבאים מרצון בני ישראל, דאז בדין
שהכהן יטול שכו, ולא בקרבנות חובה של קדשים קלים כפסח
ומעשר, שהכהן חייב לעבוד עבודתו, ואינו בדין ליטול שכו.

[מ]

⁹ [מ] (ז, לז) "זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח
השלמים" ע"כ. ויש לדקדק, דבפרשת צו סדר הכתובים הם, עולה (ו, א-ו),
מנחה (א, ז-יא), מילואים (ו, יב-טז), חטאת (ו, יז-כג), אשם (ז, א-י),
שלמים (ז, יא-כא). אם כן מדוע התורה שינתה כאן לגמרי את הסדר, דכתוב
מילואים לאחר חטאת ואשם.

ונראה בזה, דבמנחה כתיב (ויקרא ו, יא) "פל אָשֶׁר יִגַע בָּהֶם יִקְדָּשׁ",
ובחטאת נמי כתיב (ויקרא ו, כ) "פל אָשֶׁר יִגַע בְּבִשְׂרָה יִקְדָּשׁ", ואמרו
דבזבחים (צח, א), מדוע צריך לכתוב גם במנחה וגם בחטאת, דאם היה כתוב

(ז, לד) לקחתי מאת בני ישראל ואתן אותם כו' לחק עולם מאת
בני ישראל⁷. מיותר, ופירש בתורת כהנים (פרשה יא, פרק יז,
אות ו) מרצון כל ישראל. המתבונן יראה דבאמת הוא מושכל,
דכהן העובד בקבלה וזריקת דמים והקטרה, דין הוא שיטול
שכרו, רק זה בקרבנות שהוא בנדבת בעלים, אבל דבר שבחובה
שלא ברצון הבעלים אז הוו כהני שלוחא דרחמנא, ואטרחינהו
לעבוד לשולחן גבוה. לכן במעשר בהמה ופסח שהן דבר שבחובה
ליכא חזה ושוק, וזה הגדר מאת בני ישראל ממה שהוא ברצון
הבעלים, וזה הנדב, כמו שאמר בשלמים לרצונכם תזבחו (ויקרא
כב, כט), אבל מדבר שבחובה אינו מביא חזה ושוק, ולכן אמר בני

⁷ [לט] (ז, לד) "כי את תזוה התנופה ואת שוק התרוקה לקחתי מאת בני
ישראל מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן וליבניו לחק עולם מאת בני
ישראל" ע"כ. המילים "מאת בני ישראל" נראה מיותר. וכבר עמדו בזה
רבתינו בספרא (פרשה יא פרק יז אות ו), וז"ל "מאת בני ישראל. מרצון כל
ישראל" ע"כ. ודבריהם משוללים הבנה לגמרי.

והנראה בזה, דהנה חזה ושוק שייך רק בקדשים קלים שהבשר נאכל
לבעלים, והכהן נוטל לאכול חזה ושוק, אבל קדשי קדשים הבשר רק
לכהנים. והנה לא מצאנו מתנת חזק ושוק בכל קדשים קלים, אלא רק בבאים
בנדבה, דהיינו שלמי נדבה ותודה, כדכתיב הכא בפרשה, אבל פסח ומעשר
שהוא קדשים קלים ובאים בחובה אין מתנת חזה ושוק לכהנים, וצריך טעם
לזה.

ונראה, דהטעם הוא, שחזה ושוק הוא שכר לכהן על עבודתו בקבלת הדם
וזריקתו והקטרה, והנה שלמים שאין חובה על הבעלים להביא, ובאים
ברצון הבעלים, דין הוא שיטול הכהן שכרו, שהרי הוא עובד עבור הבעלים,
אבל קדשים קלים הבאים בחובה כפסח ומעשר שהוא חובה על הבעלים
להביאו, כשם שהבעלים חייבים להביאו הכהן חייב לעבוד עבודתו, וכהנים
שלוחי רחמנא ניהו, אם כן אין בדין שיטול שכר עבודה, לכן אין לו חזה
ושוק. וכל זה מרומז כאן בספרא ובכתוב, דמאת בני ישראל פירוש ברצון
כל ישראל, כלומר מה שציויתי להביא חזה ושוק לכהנים, הוא רק בקרבנות
שהם באים ברצון מאת ישראל ולא חובה, דהיינו הבאים נדבה.

אלא שעוד יש לדקדק, מדוע כתוב מאת בני ישראל, די לכתוב מאתם, ונראה
בזה, דהנה שלמים אינם באין בציבור אלא בשותפות, ומעשר אינו בשותפין

משך חכמה

פרשת צו- שבת הגדול, פרשת חזה ושוק דשלמים

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ג, גליון מס' תקלב טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ז, לח) ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם לה' במדבר סיני¹¹. מכאן שאין מקריבין אלא ביום (זבחים צח, א). וזה שאמר במדבר סיני, הא כיון שנכנסו לארץ, הותרו הבמות ב"ד שנה של גלגל כו' (זבחים קיב, ב), ובבמה, שחיטת במה כשרה בלילה, כמפורש סוף זבחים (קכ, א), יעויין שם דפליגי אמוראי בהא, ודו"ק¹².

ולמלואים ולחטאת, כי כן כתוב קודם קרבן מילואים בתר קרבן מנחה. ונראה על פי מה דאמר בזבחים צח, א לרבי עקיבא, דמה מנחה מתקדשת בבלוע ומה חטאת מתקדשת בבלוע דכתיב בהו כל הנוגע יקדש (ו, יא), ובחטאת כל אשר יגע בבשרה יקדש (ויקרא ו, כ) וצריכא, דאי קא משמע לן מנחה, משום דרכיכא, ואי אשמעין חטאת, הוה אמינא משום דקריר, קא משמע לן. לכן תני חטאת בתר מנחה, משום דחדא מילתא ילפינן מנייהו, והוא דמקדשת בבלוע, ובתר דנקיט חטאת נקיט אשם דכתיבי בהדדי בכל מקום ושניהם מכפרים, והדר תני מלואים, ודו"ק¹⁰.

[מא]

ז, לח) אֲשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צִוְתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת קַרְבְּנֵיהֶם לַה' בְּמִדְבַר סִינַי:

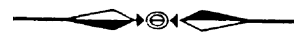
מדוע כתוב במדבר סיני, הרי חיוב קרבנות גם בארץ ישראל

לְהַקְרִיב אֶת קַרְבְּנֵיהֶם לַה' בְּמִדְבַר סִינַי ע"כ. יש לדקדק: א. מדוע כתוב "ביום צותו". ב. מדוע כתוב "במדבר סיני", הרי חיוב הקרבנות הוא לא רק במדבר סיני, אלא בארץ ישראל.

ונראה בזה, דהנה בזבחים (צח, א) אמרו, דהא דכתיב "ביום צותו", בא ללמד שאין מקריבין אלא ביום, ומיושב דקדוק א', ובזה מיושב גם דקדוק ב' מדוע כתוב במדבר סיני, כיון שכשנכנסו לישראל הותרו להם הבמות ב"ד שנה שהיו בגלגל, כמבואר בזבחים (קיב, ב), ובבמה שחיטה כשרה בלילה כמפורש בסוף זבחים (קכ, א), לפיכך דקדק לכתוב במדבר סיני, לומר, שזה שצויתי להיות "ביום צותו", הוא דוקא במדבר סיני, אבל כשיצאו ממדבר סיני יהיה מותר גם הלילה. ומבואר הכל בסייעתא דשמיא.¹² תמצית דבריו: יש לדקדק, מדוע כתוב במדבר סיני, הרי חיוב קרבנות גם בארץ ישראל. והטעם בזה, דכיון שמביום צותו לומדים שעבודה בקרבנות פסולה בלילה, לפיכך דקדק במדבר סיני, כיון שכשיצאו ממדבר סיני והותרו הבמות, עבודת לילה כשרה בבמה.

רק במנחה הייתי אומר דדוקא במנחה מתקדשת, כיון שהיא רכה, אבל חטאת לא, ואם היה כתוב בחטאת הוה אמינא דדוקא בחטאת משום שהבשר עב ונכנס השומן בעומקו, אבל במנחה לא, לכן צריך לכתוב בשניהם, וכיון שענין אחד כתוב בשניהם, כתבה תורה דין חטאת מיד לאחר מנחה, וכיון שכתוב חטאת כתוב אשם סמוך לחטאת כיון שאשם סמוך לחטאת בכל מקום, ולאחר מכן כתבה תורה מילואים, זה הסיבה לשינוי הסדר, ומבואר הכל בסייעתא דשמיא.

¹⁰ תמצית דבריו: הטעם ששינתה התורה את הסדר, לכתוב חטאת ואשם לאחר מנחה, ובפ' צו מילואים סמוכים למנחה, כיון שבמנחה וחטאת יש דין אחד שוה ביניהם, שנאסר הבלוע מהם, ובמס' זבחים מבואר צריכותא מדוע צריך לכתוב בשניהם דין זה, לכן סמכו חטאת למנחה, וכיון שחטאת סמוך למנחה, סמך לה אשם, שבכל מקום אשם סמוך לחטאת.

[מא]

¹¹ [מא] ז, לח) אֲשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צִוְתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל